

PROGRAMA: ÈTICA GENERAL I DEONTOLOGIA DEL TREBALL SOCIAL
CURS 1996-97

PROFESSOR: JOAN-ANDREU TORRES I SABATÉ

PRESENTACIÓ.

Té el Treball Social, com a professió, una dimensió ètica intrínseca? Té una finalitat moral el Treball Social? Pot una professió incloure la idea de compromís social, de responsabilitat moral? Tant a nivell individual com social?

Revisarem una sèrie de conceptes bàsics, tractarem de trobar respostes a interrogants, a inquietuds, als canvis que es produeixen al nostre entorn i dels quals el professional del Treball Social no pot restar-ne aliè. Analitzarem la relació de l'Ètica amb altres formes de coneixement de la realitat i de la conducta humana (econòmiques, socials, polítiques, jurídiques, culturals, religioses,...).

Abordarem l'Ètica del Treball Social com activitat professional i el perfil ètic del treballador social.

1. OBJECTIUS.

1.1. Els objectius generals d'aquesta assignatura són:

- a) donar eines de reflexió per tal que l'alumne/a s'habitui a afrontar els problemes socials i professionals des d'una vessant ètica,
- b) fomentar l'observació de la realitat que ens envolta i en la qual el treballador social està immers.
- c) potenciar l'anàlisi dels valors i factors constitutius de la nostra societat.

1.2. Els objectius específics són:

- a) Coneixement dels conceptes d'ètica i moral al llarg de la història.
- b) Contrastació dels criteris ètics individuals.
- c) Concepció ètica del Treballador Social.
- d) Reflexió i aprofundiment des de la tolerància i el respecte de la diversitat ideològica dels individus i grups.

2. CONTINGUTS.

El Programa es divideix en tres blocs:

2.1. Bloc I. Ètica general i moral.

- Ètica i moral. Concepte, contingut i finalitat.
- El pensament ètic occidental. Aproximació a la història de l'Ètica.
- Sistemes ètics.
- Sociabilitat de la moral.
- La consciència moral. Consciència i obligació. Llibertat i responsabilitat.
- Dels drets humans als drets socials.

2.2. Bloc II. Ètica i conducta.

- Ètica i Psicologia.
- Ètica i Societat.
- Ètica i Política. Ètica i Dret.
- Ètica i Ciència.
- Ètica i Religió.

2.3. Bloc III. Ètica i Treball Social.

- Perfil ètic del Treballador Social.
- naturalesa i contingut del Treball Social des d'una perspectiva ètica.
- Principis bàsics d'Ètica professional en el Treball Social.
- Els codis d'Ètica professional en el Treball Social.
- Problemes morals específics en Treball Social.

3. METODOLOGIA.

Per la naturalesa i objectius de l'assignatura es combinarà l'exposició teòrica del professor amb la participació directa dels alumnes per mitjà del diàleg, el debat, la taula rodona i l'exposició pública dels treballs realitzats.

Uns temes seran distribuïts prèviament a classe perquè els alumnes estudiïn i preparin per a desenvolupar durant la classe.

Propostes d'anàlisi d'articles d'actualitat per al seu estudi.

Comentaris de text que ajudin la comprensió dels apartats de la història de l'Ètica.

4. AVALUACIÓ.

L'avaluació dels alumnes es farà mitjançant:

- 4.1. Control escrit teòrico-pràctic del Bloc I.
- 4.2. Realització d'un treball en petits grups del Bloc II, valorant la seva realització, la presentació, la documentació i l'exposició oral.
- 4.3. El comentari personal d'un llibre relacionat amb la temàtica de l'assignatura.
- 4.4. L'estudi d'un filòsof en el seu marc històric i el seu pensament en el camp de l'Ètica.
- 4.5. Els comentaris de text i/o articles periodístics.
- 4.6. La participació i assistència a les classes.

5. BIBLIOGRAFIA

- ACHA IRIZAR, F.: Ética y Moral. Mensajero, Bilbao, 1985.
- ALBERONI, F.: Las razones del bien y del mal. Gedisa, Madrid, 1990.
- ARANGUREN, José L.: Ética. Alianza Universidad, Madrid, 1985
- Moral de la vida cotidiana. Tecnos, Madrid, 1988.
- Ética y política. Orbis, Barcelona, 1985
- Propuestas morales. Tecnos, Madrid, 1983.
- Lo que sabemos de moral. G. del Toro, Madrid, 1971.
- ARTOLA, M.: Los derechos del hombre. Alianza, Madrid, 1986.
- ATIENZA, M.: Marx y los Derechos Humanos. Maezquita, Madrid, 1983.
- CAMPS, V.: Historia de la Ética. Grijalbo, Barcelona, 1988.
- CORTINA, A.: Ética mínima. Tecnos, Madrid, 1986.
- La ética de la sociedad civil. Anaya, Madrid 1994.
- ETXEBERRIA, X.: Ética básica. Universidad Deusto, Bilbao, 1995
- FROMM, Erich: Tenir o Ésser. Claret.
- La por a la llibertat. Edicions 62.
- L'art d'estimar. Edicions 62.
- Ética y psicoanálisis. Fondo Cult. Económ., México, 1987
- Psicoanálisis de la sociedad contemporánea. Fondo Cult. Económ., México, 1970.
- GÓMEZ CAFFARENA, José i otros: Ética. Popular.
- GÓMEZ PÉREZ, R.: Introducción a la Ética Social. Rialp, Madrid, 1987.
- GONZÁLEZ, G. i ARNAIZ, R.: Levinas: humanismo y ética. Cincel.
- GRAZZIOSI, L.: Códigos de Ética del Servicio Social. Humanitas, Buenos Aires, 1978.
- GUISAN, E.: Introducción a la Ética. Cátedra, Madrid, 1995.
- HELLER, A.: Ética general. Centro de Estudios Constitucionales, Madrid, 1995.
- KISNERMAN, N.: Ética para el Servicio Social. Humanitas, Buenos Aires, 1982.
- MARTÍN MATEO, R.: Bioética y Derecho. Paidós, Barcelona, 1987.
- MCINTYRE, A.: Historia de la Ética. Paidós, Barcelona, 1983.
- NINO, C.S.: Ética y Derechos Humanos. Paidós, Barcelona, 1987.
- PIAGET, J.: El criterio moral en el niño. Fontanella, Barcelona, 1977.
- RADER, M.: Ética y Democracia. Verbo Divino, Estella, 1975.

- RIUS, M.: Apunts per una ètica. Edicions 62, Barcelona, 1995.
- RUBERT DE VENTÓS, X.: Ètica sin atributos. Anagrama, Barcelona, 1996.
- RUBI, C.: Introducción al Trabajo Social. Llar del llibre, Barcelona, 1989.
- RUSSELL, B.: Sociedad humana: Ética y Política. Cátedra, Barcelona, 1987.
- La educación y el orden social. EDHASA, Barcelona, 1988.
- SAVATER, F.: Invitación a la Ética. Anagrama, Barcelona, 1982.
- Ética como amor propio. Mondadori, Madrid, 1988.
- SÁNCHEZ VÁZQUEZ: Ética. Crítica, Barcelona, 1984.
- TOULMIN, S.E.: El puesto de la razón en la Ética. Aianza, Madrid, 1979.
- TUGENDHAT, Ernst: Problemas de ética. Ed. Crítica.
- VIDAL, M.: Bioética. Tecnos, Madrid, 1989.
- VON KUTSCHERA, Franz: Fundamentos de ética. Cátedra.
- WARNOCK, M.: Ética contemporánea. Labor, Barcelona, 1968.
- WEBER, M.: El político y el científico. Alianza, Madrid, 1986.
- WILLIAMS, B.: Introducción a la Ética. Cátedra, Madrid, 1982.
- YOUNGHUSBAND, B.: Trabajo Social y valores sociales. Euramérica, S.A., Madrid, 1971.